

**КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА**

від 15 квітня 2020 р.
№ 283
Київ

**Про внесення змін до Порядку надання фінансової державної підтримки
суб'єктам мікропідприємництва та малого підприємництва**

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

Внести до Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам мікропідприємництва та малого підприємництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 28 “Про затвердження Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам мікропідприємництва та малого підприємництва” (Офіційний вісник України, 2020 р., № 12, ст. 489), зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

**ЗМІНИ,
що вносяться до Порядку надання фінансової
державної підтримки суб'єктам мікропідприємництва
та малого підприємництва**

1. У пункті 2:

1) абзац другий викласти в такій редакції:

“суб'єктом мікропідприємництва та малого підприємництва (далі — суб'єкт підприємництва) вважається фізична особа — підприємець або юридична особа, річний дохід якого від будь-якої діяльності не перевищує 100 млн. гривень. Показник річного доходу суб'єкта підприємництва від діяльності визначається на підставі офіційних звітних даних такого суб'єкта підприємництва за останні чотири квартали (для суб'єкта підприємництва, що подає квартальну звітність) або за останній звітний рік (для суб'єкта підприємництва, що подає річну звітність). Зазначений в цьому пункті граничний показник річного доходу суб'єкта підприємництва розраховується сумарно щодо всієї групи пов'язаних із суб'єктом підприємництва контрагентів. Група пов'язаних із суб'єктом підприємництва контрагентів визначається відповідно до вимог Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку від 28 серпня 2001 р. № 368. При цьому суб'єкт підприємництва не може входити до групи пов'язаних з ним контрагентів, які не відповідають зазначеним у цьому пункті граничним показникам щонайменше протягом останніх двох календарних кварталів;”;

2) доповнити пункт абзацом такого змісту:

“Суб'єкт підприємництва повинен відповідати зазначеним критеріям на момент укладення кредитного договору з уповноваженим банком.”.

2. Друге речення пункту 3 після слів “суб'єктів мікропідприємництва та малого підприємництва” доповнити словами “, яка може містити додаткові умови для уповноважених банків у визначених цим Порядком межах”.

3. Пункт 4 викласти в такій редакції:

“4. Фінансова державна підтримка (далі — державна підтримка) надається з метою:

1) розвитку підприємництва, зокрема сприяння розвитку суб'єктів підприємництва, збільшення обсягів виробництва, експорту, імпортозаміщення, високотехнологічного виробництва, енергоефективності, впровадження інновацій, а також сприяння створенню нових робочих місць та підприємств, поверненню трудових мігрантів до України;

2) запобігання виникненню та поширенню, локалізації та ліквідації спалахів епідемій та пандемій гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, а також для запобігання та подолання їх наслідків;

3) рефінансування існуючої заборгованості в банках України за кредитами суб'єктів підприємництва.”.

4. У пункті 5:

1) після слів “п'ять років” доповнити словами “з дня набрання чинності цим Порядком”;

2) доповнити пункт абзацом такого змісту:

“Для реалізації мети надання державної підтримки, визначеної підпунктами 2 та 3 пункту 4 цього Порядку, суб'єкти підприємництва можуть звернутися за отриманням державної підтримки за кредитом, що надається на цілі, визначені підпунктами 2 та 3 пункту 12 цього Порядку, протягом строку дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, або обмежувальних заходів, пов'язаних з її поширенням, та протягом 90 днів з дня його (їх) відміни.”.

5. У підпункті 1 пункту 7 слова “для реалізації інвестиційних проектів суб’єктів підприємництва” замінити словами і цифрою “суб’єктам підприємництва для реалізації мети, визначеної пунктом 4 цього Порядку”.

6. У пункті 8:

1) у підпункті 1 слова “учасники (засновники)” замінити словами “учасники (засновники) якого є фізичними або юридичними особами — резидентами України”;

2) у підпункті 3 слова “за останні чотири квартали” замінити словами “за останні чотири календарні квартали”;

3) доповнити пункт абзацами такого змісту:

“Для реалізації мети надання державної підтримки, визначеної підпунктом 3 пункту 4 цього Порядку, суб’єкт підприємництва також повинен відповідати таким критеріям:

забезпечити збереження не менше 60 відсотків фонду оплати праці та 80 відсотків чисельності персоналу порівняно із станом на 1 березня 2020 р. (у разі наявності найманих працівників);

розмір річного доходу від господарської діяльності, що не перевищує суму, еквівалентну 10 млн. євро на групу пов’язаних із суб’єктом підприємництва контрагентів;

відсутність станом на 1 березня 2020 р. проблемних кредитів.”.

7. Пункт 12 викласти в такій редакції:

“12. Компенсація процентів надається суб’єктам підприємництва, які отримали в уповноваженому банку кредит у національній валюті. Кредити, за якими може бути надана державна підтримка, мають відповідати таким умовам:

1) для реалізації мети надання державної підтримки, визначеної підпунктами 1 та 2 пункту 4 цього Порядку, кредит може бути наданий на інвестиційні цілі, пов’язані із провадженням господарської діяльності суб’єктом підприємництва, а саме на:

придбання та/або модернізацію основних засобів суб’єктом підприємництва, за винятком придбання транспортних засобів (крім тих, що будуть використовуватися в комерційних та виробничих цілях);

придбання нежитлової нерухомості з метою провадження суб’єктом підприємництва господарської діяльності без права передачі такої нерухомості в платне або безоплатне користування третім особам;

здійснення будівництва, реконструкції, ремонту в приміщеннях, у яких суб’єкт підприємництва провадить основну господарську діяльність (крім офісних приміщень), які на праві власності або користування належать суб’єкту підприємництва;

придбання об’єктів права інтелектуальної власності, за договорами комерційної концесії (франчайзингу), пов’язаних із реалізацією суб’єктом підприємництва інвестиційного проекту;

фінансування оборотного капіталу, коли необхідність у такому оборотному капіталі є невід’ємною частиною витрат на інвестиційний проект, обсягом не більше ніж 25 відсотків вартості проекту, що фінансується за рахунок кредитних коштів;

2) для реалізації мети надання державної підтримки, визначеної підпунктом 2 пункту 4 цього Порядку, кредит може бути наданий на:

інвестиційні цілі, пов’язані із провадженням суб’єктом підприємництва господарської діяльності з виробництва лікарських засобів та/або медичних виробів та/або медичного обладнання, а також на цілі, пов’язані із здійсненням уповноваженим банком рефінансування заборгованості суб’єкта підприємництва за кредитом (кредитами), наданим (наданими) банком (банками) України, на зазначені в цьому абзаці цілі;

фінансування оборотного капіталу суб’єкта підприємництва для покриття його постійних (регулярних) витрат, що періодично виникають у процесі провадження ним господарської діяльності та не залежать від зміни обсягів його виробництва (витрати на оплату заробітної плати працівників, орендних та комунальних платежів, послуг з охорони виробничих та офісних приміщень суб’єкта підприємництва, податків, зборів та інших передбачених законодавством обов’язкових платежів та витрати на інші цілі, необхідні для збереження робочого стану основних засобів та збереження товарів, матеріалів і запасів суб’єкта підприємництва);

3) для реалізації мети надання державної підтримки, визначеної підпунктом 3 пункту 4 цього Порядку, кредит може бути наданий на рефінансування заборгованості суб'єкта підприємництва за кредитом (кредитами), наданим (наданими) банком (банками) України;

4) кредитні кошти (крім тих, що надаються на фінансування оборотного капіталу суб'єкта підприємництва або на рефінансування його заборгованості за кредитом) надаються шляхом їх перерахування уповноваженим банком на рахунок контрагента суб'єкта підприємництва, який для цілей реалізації відповідного інвестиційного проекту здійснює продаж, постачання товарів, надає послуги або виконує роботи;

5) максимальна сума кредиту (кредитів), що надається суб'єкту підприємництва та учасникам групи пов'язаних з ним контрагентів протягом строку, визначеного пунктом 5 цього Порядку, не перевищує 3 млн. гривень;

б) максимальний строк кредитування не перевищує:

п'ять років — на реалізацію інвестиційного проекту, а також на цілі, пов'язані із здійсненням уповноваженим банком рефінансування заборгованості суб'єкта підприємництва за кредитом (кредитами), наданим (наданими) банком (банками) України;

два роки — на фінансування оборотного капіталу;

7) відстрочка платежу суб'єкта підприємництва щодо повернення кредиту або його частини може становити не більше ніж шість місяців, а для кредитів, передбачених абзацом третім підпункту 2 пункту 12 цього Порядку, — не більше ніж дев'ять місяців, щодо повернення кредиту, передбаченого підпунктом 3 пункту 12 цього Порядку, — до 31 грудня 2020 року;

8) процентна ставка за кредитом на строкову заборгованість суб'єкта підприємництва без урахування компенсації процентів (далі — базова процентна ставка) не може перевищувати розмір, визначений за формулою:

для суб'єкта підприємництва, що належить до категорії діючого бізнесу, — Індекс UIRD (три місяці) x 1,3;

для суб'єкта підприємництва, що належить до категорії новоствореного бізнесу (стартап), — Індекс UIRD (три місяці) x 1,5;

для кредитів, визначених підпунктом 3 пункту 4 цього Порядку, до 31 березня 2021 р. — Індекс UIRD (три місяці) x 1,3.”.

Індекс UIRD — український індекс ставок за депозитами фізичних осіб, що розраховується на основі номінальних ставок ринку депозитів фізичних осіб, які оголошуються банками України на строк три місяці. Перегляд уповноваженим банком розміру базової процентної ставки за кредитом, наданим суб'єкту підприємництва, з урахуванням зміни зазначеного індексу здійснюється кожного календарного кварталу. Порядок перегляду розміру базової процентної ставки за кредитом, наданим суб'єкту підприємництва, та дата, станом на яку він проводиться, визначаються у кредитному договорі, укладеному між суб'єктом підприємництва та уповноваженим банком відповідно до його внутрішніх процедур.

Уповноважений банк має право передбачити в кредитному договорі, укладеному із суб'єктом підприємництва, умову про застосування підвищеної (штрафної) процентної ставки за кредитом за невиконання суб'єктом підприємництва умов кредитного договору. Така підвищена (штрафна) процентна ставка за кредитом може бути встановлена уповноваженим банком виключно на період, протягом якого суб'єкт підприємництва порушив умови кредитного договору, та не може перевищувати максимального розміру базової процентної ставки більше ніж на п'ять процентних пунктів. Підвищена (штрафна) процентна ставка за кредитом суб'єкта підприємництва не може застосовуватися до вимог щодо приросту (збереження) робочих місць суб'єкта підприємництва, передбачених пунктом 13 цього Порядку.

У разі порушення суб'єктом підприємництва умов цього Порядку або встановлення уповноваженим банком та/або Фондом фактів подання суб'єктом підприємництва недостовірної, неправдивої інформації, що призвело до неправомірного надання суб'єкту підприємництва державної допомоги та/або використання суб'єктом підприємництва кредиту не за цільовим призначенням, суб'єкт підприємництва зобов'язаний самостійно забезпечити сплату процентної ставки, визначеної кредитним договором;

9) кредитний договір може передбачати обов'язок суб'єкта підприємництва сплатити одноразову комісію уповноваженому банку за надання кредиту в розмірі не більше ніж 0,5 відсотка суми наданого кредиту. Кредитний договір не може містити умов про сплату суб'єктом підприємництва уповноваженому банку інших комісій за надання та/або обслуговування кредиту, крім плати за отримання гарантії Фонду в розмірі не більше ніж 0,5 відсотка річних суми заборгованості суб'єкта підприємництва за кредитом, включеним до кредитного портфеля суб'єктів підприємництва, за яким Фондом надано гарантію, з урахуванням пункту 26 цього Порядку, а також комісій, що покривають операційні витрати уповноваженого банку з обслуговування кредиту, які у сукупності за весь строк дії кредитного договору мають становити не більше ніж 0,5 відсотка суми наданого кредиту;

10) частка участі суб'єкта підприємництва власними коштами в реалізації інвестиційного проекту (крім здійснення рефінансування заборгованості суб'єкта підприємництва за кредитом, наданим на реалізацію інвестиційного проекту), за яким надається державна підтримка, повинна становити:

для суб'єкта підприємництва, що належить до категорії діючого бізнесу, — не менше 20 відсотків вартості інвестиційного проекту;

для суб'єкта підприємництва, що належить до категорії новоствореного бізнесу (стартап), — не менше 30 відсотків вартості інвестиційного проекту.”.

8. У пункті 13:

1) в абзаці першому:

цифри і слово “5 або 7” замінити цифрами і словами “3 або 5, або 7”;

доповнити абзац реченням такого змісту: “Для реалізації мети надання державної підтримки, визначеної підпунктом 3 пункту 4 цього Порядку, компенсація процентів надається Фондом суб'єкту підприємництва з метою зниження його фактичних витрат на сплату базової процентної ставки до рівня 0 відсотків річних до 31 березня 2021 р., а після цієї дати — на умовах, визначених кредитним договором.”;

2) абзац другий викласти в такій редакції:

“Розмір компенсаційної процентної ставки за кредитом, наданим суб'єкту підприємництва, який підлягає сплаті ним за рахунок власних коштів, визначається з урахуванням дотримання суб'єктом підприємництва таких умов:

Умови	Група 1 суб'єктів підприємництва		Група 2 суб'єктів підприємництва	
	підпункт 2 пункту 12		підпункт 1 пункту 12	
Розмір річного доходу від господарської діяльності суб'єкта підприємництва на дату укладення кредитного договору, млн. гривень	від 0 до 100 (включно)		від 0 до 50 (включно)	від 0 до 50 (включно) від 50 до 100 (включно)
Мінімальний приріст робочих місць суб'єкта підприємництва, працівників			2	
Розмір компенсаційної процентної ставки, відсотків річних	3		5	7 9”;

3) у першому реченні абзацу третього слова “звітні квартали” замінити словами “звітні календарні квартали”;

4) абзац четвертий замінити абзацами такого змісту:

“Уповноважений банк проводить аналіз приросту робочих місць суб’єкта підприємництва лише групи 2 (зміни середньої чисельності працівників суб’єкта підприємництва) кожного календарного кварталу протягом усього строку кредитування суб’єкта підприємництва, на який йому надається державна підтримка, і у разі його зменшення/збільшення здійснює відповідне коригування компенсаційної процентної ставки.

Під час аналізу приросту робочих місць суб’єкта підприємництва уповноважений банк зобов’язаний враховувати зміни середньої чисельності працівників за попередній звітний календарний квартал у інших учасників групи пов’язаних контрагентів.

На підставі проведеного аналізу уповноважений банк відповідно до умов кредитного договору переглядає розмір компенсаційної процентної ставки на наступний звітний календарний квартал. Результати такого аналізу уповноважений банк надає Фонду в рамках квартальної звітності за формою, встановленою Фондом.”.

У зв’язку з цим абзаци п’ятий — десятий вважати відповідно абзацами сьомим — дванадцятим;

5) в абзаці восьмому слова “для суб’єкта підприємництва” замінити словами і цифрою “для суб’єкта підприємництва групи 2”, а цифри “25” — цифрами “50”;

6) абзац дев’ятий викласти в такій редакції:

“У разі виконання суб’єктом підприємництва вимоги щодо приросту нових робочих місць (збільшення середньої чисельності працівників суб’єкта підприємництва), зокрема створення не менше двох нових робочих місць протягом першого повного календарного кварталу кредитування суб’єкта підприємництва, компенсаційна процентна ставка знижується до рівня 5 відсотків річних та застосовується в наступному календарному кварталі. У подальшому протягом строку кредитування за умови збереження суб’єктом підприємництва робочих місць на рівні звітного (попереднього) календарного кварталу або створення нових робочих місць компенсаційна процентна ставка залишається на рівні 5 відсотків річних. У разі зменшення фактичної кількості робочих місць на останній день місяця звітного (попереднього) календарного кварталу компенсаційна процентна ставка за кредитом, наданим суб’єкту підприємництва, на наступний календарний квартал збільшується на 1 процентний пункт за кожного штатного працівника, який був скорочений/звільнений протягом звітного (попереднього) календарного кварталу (збільшення процентної ставки не застосовується за умови, якщо після скорочення/звільнення працівника (працівників) суб’єктом підприємництва його середня чисельність працівників становить на рівні не менше зафіксованого уповноваженим банком за результатами першого повного календарного кварталу кредитування з урахуванням двох нових робочих місць, створених протягом зазначеного періоду), але в будь-якому випадку розмір компенсаційної процентної ставки за кредитом, наданим суб’єкту підприємництва, не може бути вище 7 відсотків річних.”;

7) в абзаці десятому слова “для суб’єктів підприємництва” замінити словами і цифрою “для суб’єктів підприємництва групи 2”, а слова і цифри “від 25 до 50” — словами і цифрами “від 50 до 100”;

8) абзац одинадцятий викласти в такій редакції:

“для суб’єктів підприємництва групи 2, до яких застосовується компенсаційна процентна ставка 7 або 9 відсотків річних, протягом строку кредитування компенсаційна процентна ставка зменшується або збільшується за результатами щоквартального перегляду уповноваженим банком на 0,5 процентного пункта за кожне створене/скорочене суб’єктом підприємництва нове робоче місце (збільшення/зменшення фактичної кількості робочих місць суб’єктом підприємництва на дату останнього дня місяця звітного (попереднього) календарного кварталу порівняно з датою укладення кредитного договору), але в будь-якому разі розмір компенсаційної процентної ставки за кредитом, наданим суб’єкту підприємництва, не може бути нижче 5 відсотків річних та не може бути вище 7 або 9 відсотків річних відповідно.”.

9. Пункт 14 викласти в такій редакції:

“14. Компенсація процентів за кредитом, наданим суб’єкту підприємництва, здійснюється Фондом щомісяця. Сума компенсації процентів, що підлягає сплаті, розраховується як різниця між сумою нарахованих процентів за користування суб’єктом підприємництва кредитом протягом місяця із застосуванням базової процентної ставки та сумою нарахованих процентів за користування суб’єктом підприємництва кредитом протягом цього ж місяця із застосуванням компенсаційної процентної ставки, визначеної з урахуванням вимог пункту 13 цього Порядку.”.

10. У пункті 15:

1) в абзаці третьому слова “Обслуговування рахунку” замінити словами “Відкриття та обслуговування рахунка”;

2) в останньому реченні абзацу сьомого слова “протягом п’яти банківських днів з дати погодження зазначеної заявки” виключити.

11. У першому реченні абзацу другого пункту 18 слова і цифру “дотримання суб’єктом підприємництва критеріїв, визначених пунктом 8 цього Порядку” замінити словами “ефективності реалізації інвестиційного проекту”.

12. Друге речення пункту 21 після слів “у разі” доповнити словами “погашення суб’єктом підприємництва заборгованості за кредитним договором або”.

13. Пункт 23 викласти в такій редакції:

“23. Надання Фондом державної підтримки суб’єкту підприємництва припиняється з дати виявлення уповноваженим банком та/або Фондом будь-якого з фактів:

сукупна сума отриманої суб’єктом підприємництва та групою пов’язаних з ним контрагентів державної допомоги/підтримки за будь-якими її напрямками протягом будь-якого трирічного періоду дорівнює або перевищує суму, еквівалентну 200 тис. євро, визначену за офіційним валютним курсом, встановленим Національним банком, що діяв на останній день фінансового року;

суб’єкт підприємництва підпадає під обмеження щодо надання державної підтримки, визначені статтею 13 Закону України “Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні”.”.

14. Пункт 24 після слова “здійснюється” доповнити словами і цифрою “у поєднанні з наданням державної підтримки, передбаченої підпунктом 1 пункту 7 цього Порядку,”.

15. У пункті 26:

1) в абзаці другому слова і цифри “до 50 відсотків” замінити цифрами і словом “50 відсотків”;

2) в абзаці третьому слова і цифри “до 80 відсотків” замінити цифрами і словом “80 відсотків”, а після слів “новоствореного бізнесу (стартап)” доповнити словами і цифрами “та/або за кредитом, наданим для реалізації мети надання державної підтримки, визначеної підпунктом 2 пункту 4 цього Порядку”;

3) в абзаці четвертому цифри “25” замінити цифрами “50”.

16. У пункті 29:

1) абзац перший підпункту 1 викласти в такій редакції:

“1) за кредитом суб’єкта підприємництва, що належить до категорії діючого бізнесу (крім кредиту, наданого для реалізації мети надання державної підтримки, визначеної підпунктом 2 пункту 4 цього Порядку):”;

2) абзац перший підпункту 2 викласти в такій редакції:

“2) за кредитом суб’єкта підприємництва, що належить до категорії новоствореного бізнесу (стартап), та/або за кредитом, наданим для реалізації мети надання державної підтримки, визначеної підпунктом 2 пункту 4 цього Порядку:”.

17. У пункті 30:

1) у першому реченні слова “загальну суму гарантії” замінити словами “максимальну суму сплати за гарантією”, а цифри “25” — цифрами “50”;

2) у другому реченні слова “Загальна сума гарантії” замінити словами “Максимальна сума сплати за гарантією”.

18. Пункт 31 виключити.

19. Пункт 32 викласти в такій редакції:

“32. Частка проблемних кредитів у кредитному портфелі суб’єктів підприємництва уповноваженого банку, за яким Фондом надана гарантія, не може перевищувати:

15 відсотків — за кредитним портфелем суб’єктів підприємництва, що належить до категорії діючого бізнесу;

25 відсотків — за кредитним портфелем суб’єктів підприємництва, що належить до категорії новоствореного бізнесу (стартап).

Критерії віднесення простроченої заборгованості у кредитному портфелі суб’єктів підприємництва уповноваженого банку, за яким Фондом надана гарантія, до категорії проблемної визначаються Фондом. У разі перевищення уповноваженим банком зазначеного рівня проблемної заборгованості Фонд має право зупинити співробітництво з уповноваженим банком до дати зменшення рівня такої проблемної заборгованості до критично допустимого — 15 або 25 відсотків (залежно від категорії бізнесу).”.

20. Пункт 35 після абзацу четвертого доповнити новим абзацом такого змісту:

“обмеження суб’єкта підприємництва щодо надання державної підтримки, визначені статтею 13 Закону України “Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні”.”.

У зв’язку з цим абзац п’ятий вважати абзацом шостим.

21. Пункт 38 виключити.